

## Streszczenie

Rozprawa doktorska pt. „Oddziaływania kultury lateńskiej w młodszym okresie przedrzymskim na Pomorzu Polskim” postawiła sobie za cel opracowanie materiału archeologicznego ilustrującego wpływ kultury lateńskiej na Pomorzu. W omawianym czasie pomorski materiał archeologiczny łączony jest z dwoma jednostkami archeologicznymi – kulturą oksywską oraz kulturą jastorfską. Toteż, w pierwszej części pracy przedstawiono historię badań nad kulturą oksywską oraz kulturą jastorfską, jak i również stan badań nad oddziaływaniami kultury lateńskiej na Pomorzu. Powyższe rozdziały zostały uzupełnione o kolejne, dotyczące chronologii, wyjaśnienia używanych w pracy pojęć oraz podstawowych informacji na temat bazy źródłowej.

W dalszej części pracy przeprowadzono selekcję materiału archeologicznego, aby wskazać zabytki oraz formy działalności ludzkiej, które w różnym stopniu oraz pod różnym względem ilustrują proces oddziaływań kultury lateńskiej. Aby uwypuklić charakter oddziaływań kultury lateńskiej, analizowany materiał archeologiczny podzielono na importy, imitacje, inspiracje oraz modyfikacje. Zatem, w kolejnych rozdziałach przedstawiono analizę ozdób i elementów stroju takich jak zapinki, bransolety, naszyjniki oraz zawieszki i ozdoby szklane. Spośród militariów omówiono miecze obosieczne i ich metalowe pochwy, klamry pierścieniowate będące elementem pasa przytracającego metalową pochwę wraz z mieczem, jak i również groty z wycinany liściem, toki, kolczuga oraz ostrogi. Analizą zostały również objęte narzędzia i przybory toaletowe takie jak nożyce, młotki, kleszcze, szczypczyki, pilniki i dłuta oraz fragmenty wagi jak i również naczynia takie jak kotły i w jednym wypadku elementy wozu. W pracy nie pominięto oddziaływań lateńskich w zakresie metalurgii oraz obrządku pogrzebowego, jak i również ornamentyki. W trakcie analizy materiału archeologicznego każdorazowo zaliczano poszczególne zabytki do kategorii takich jak importy, imitacje, inspiracje i modyfikacje, jednocześnie skrupulatnie uzasadniając wybraną klasyfikację.

Ostatnia część pracy zawiera opis zasięgu, etapów, dynamiki i charakteru oddziaływań kultury lateńskiej na Pomorzu. Wyraziste scharakteryzowanie oddziaływań kultury lateńskiej i niejednokrotnie uchwycenie specyfiki tego zjawiska było możliwe dzięki zastosowaniu podziału materiału archeologicznego na importy, imitacje, inspiracje oraz modyfikacje. Ponadto, w zobrazowaniu zasięgu i etapów wpływów kultury lateńskiej na Pomorzu przydatne stały się mapy ukazujące rozmieszczenie poszczególnych kategorii zabytków w określonych

odcinkach młodszego okresu przedrzymskiego. Możliwość bezpośredniego odniesienia materiałów z Pomorza do materiałów lateńskich umożliwiła również wprowadzenie korekt w obrębie chronologii względnej pomorskich jednostek kulturowych młodszego okresu przedrzymskiego.